

آندری بیه‌لی

ترجمه افتخار نبوی نژاد

www.ketab.ir

پترزبورگ

بی‌لی، آندری، ۱۸۸۰ - ۱۹۲۴ م.	Bely, Andrey
پترزبورگ / آندری بی‌لی؛ ترجمه افتخار نبوی نژاد - تهران: نشر ثالث، ۱۳۹۸.	
۶۵۰ ص.	
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۵-۴۹۱-۱	ISBN 978-600-405-491-1
عنوان اصلی:	Петербург
مستندان‌های روسی - قرن ۲۰ م.	
نوی نژاد نتخار، ۱۳۹۲ - مترجم.	Russian Fiction-20th Century
ب/۳۳۹۶	شماره دانشناسی ملی ۵۱۲۷۹۴۵
	۸۹۱/۷۳۳۲

دفتر مرکزی خیابان کریمخان زند/ بین ایرانشهر و ماهشهر / پ ۱۵۰ / طبقه چهارم
فروشگاه شماره ۷۰۰ / خیابان کریمخان زند / بین ایرانشهر و ماهشهر / پ ۱۴۸
فروشگاه شماره دو: اتوبان شهید همت / مجتمع ایران مال / طبقه G3 / شماره ۱۸۳
توزیع: خیابان کریمخان زند / بین ایرانشهر و ماهشهر / پ ۱۵۰ / طبقه همکف
تلفن گویا: ۷-۸۸۳۲۵۳۷۶ - ۳۰۲۴۳۷ - ۸۸۳۱۰۰۰ - ۸۸۳۱۰۷۰۰ - ۸۸۸۶۱۶۶۶

سایت اینترنتی: www.salesspublication.com

پست الکترونیکی: info@salesspublication.com - salesspub@gmail.com

■ پترزبورگ

● آندری بی‌لی ● ترجمه افتخار نبوی نژاد ● ناشر: نشر ثالث

● مجموعه ادبیات ترجمه

● چاپ اول: ۱۳۹۸ / ۱۱۰۰ نسخه

● لیتوگرافی: ثالث ● چاپ: سازمان چاپ احمدی ● صحافی: گلستان

● کلیه حقوق محفوظ و متعلق به نشر ثالث است.

ISBN 978-600-405-491-1

● شابک ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۵-۴۹۱-۱

فهرست

.....	سخنی با خوانند	۹
.....	یادداشت مترجمان فرانسوی کتاب	۲۱
.....	پترزبورگ	۲۳
.....	پیش‌گفتار	۲۵
.....	۱. در این فصل به یک شخصیت محترم بازی های فکری او و ویژگی ناپایدار	
.....	حیات پرداخته می‌شود.	۲۹
.....	۲. در این فصل به میعاد که پیامدهایی بزرگ داشت می‌پردازیم.	۸۷
.....	۳. یا یاس های نیکولا آپولونیچ	۱۴۹
.....	۴. در این فصل، روایت گر از خط شکسته اقتباس می‌کند.	۱۹۷
.....	۵. در این فصل به یک آقای ریزنقش با زگیلی روی دماغ و یک وطن ساردین	
.....	با محتوایی دهشتناک پرداخته می‌شود.	۲۷۹
.....	۶. در این فصل حوادث یک روز ابری و مه‌آلود نقل می‌شود.	۳۳۱
.....	۷. یا: رخدادهای پی‌درپی یک روز دلگیر و مه‌آلود.	۴۲۳
.....	۸ و آخرین فصل.	۵۱۵
.....	مؤخره.	۵۵۹
.....	«بازی فکری»؛ پژوهشی در باب پترزبورگ	۵۶۵

پیش گفتار

والاحضرت‌ها، عالیجنابان، هم‌پهریان!

امپراتوری روسیه ما چیست...

امپراتوری روسیه ما یک اتحاد جغرافیایی است، به عبارتی قطعه‌ای از سیاره‌ای کاملاً شناخته‌شده. و این امپراتوری روسیه متشکل است از: اولاً، روسیه کبیر، روسیه صغیر، روسیه سفید و روسیه «روتنین»؛^۱ دوماً، قلمروهای گرجستان، لهستان، کازان^۲ و آستراخان؛^۳ سوماً، این امپراتوری در بر گیرنده... خب دیگر غیره و غیره است.

امپراتوری روسیه ما از انبوه کثیری شهر، دولتشهر، حاکم‌نشین‌های دولتی، حاکم‌نشین‌های ناحیه‌ای، حاکم‌نشین‌های معزول‌شده و افزون بر این‌ها، از نخستین مقر تاج‌وتخت و مادر شهرهای روسیه تشکیل شده است.
نخستین مقر تاج‌وتخت مسکو، و مادر شهرهای روسیه کی‌یف^۴ است.

۱. بلاروسیه.م.

2. Kazan
4. Kiev

3. Astrakhan

پترزبورگ یا سن پترزبورگ یا پتر (هر سه یکی اند) رسماً و قانوناً به امپراتوری روسیه تعلق دارد. حال آن که بیزانس، شهرک کنستانتین (یا به قول معروف قسطنطنیه)، فقط به لحاظ قانونی ملک موروثی به شمار می‌رود. ما در این مورد پافشاری نخواهیم کرد.

پافشاری ما بیش‌تر بر پترزبورگ است: شهری به نام پترزبورگ یا سن پترزبورگ یا پتر (هر سه یکی اند) وجود دارد.

طبق همین استدلال، بولوار نوسکی^۱ بولواری پترزبورگی است. بولوار نوسکی از خصالتی تأثیرگذار برخوردار است؛ این بولوار متسکانه از فضایی برای عبور و مرور مردم است: خانه‌های شماره‌گذاری شده، حد در میان این فضا را تعیین می‌کنند، شماره‌گذاری‌ها بر حسب ترتیب خانه‌ها صورت گرفته، به گونه‌ای که یافتن یک خانه به آسانی انجام می‌پذیرد. بولوار نوسکی مانند هر چشم‌انداز دیگری است، یعنی خیابانی برای رفت و آمد مردم (در نه برای هواخوری به عنوان مثال). خانه‌هایی که در حاشیه‌های مرزی آن ساخته شده‌اند... هوم، چه جور ی بگویم، خانه‌های مردمان عادی است. بولوار نوسکی شب‌هنگام با برق روشن می‌شود اما در روز نیازی به روشنایی ندارد.

بولوار نوسکی خطوط مستقیم دارد، به این خاطر که (بین خودمان بماند) یک خیابان اروپایی است؛ فقط یک خیابان ساده نیست بلکه — همان‌طور که قبلاً گفتم — خیابانی به سبک اروپایی است زیرا... بله دیگر...

به هر روی بولوار نوسکی خیابانی با خطوط مستقیم است. بولوار نوسکی در این دولت‌شهر غیرروس خیابانی است حائز اهمیت. دیگر شهرهای روسیه در واقع چیزی جز توده‌ای جنگل حقیر نیستند.

اما پترزبورگ به نحوی تأثیرگذار از تمامی آن‌ها متمایز است. بنابراین اگر به حمایت از این احمقانه‌ترین افسانه ساختگی، یعنی وجود یک‌ونیم میلیون سکنه در مسکو ادامه دهید، باید پایتخت بودن مسکو را به رسمیت بشناسید، زیرا فقط پایتخت‌ها هستند که یک‌ونیم میلیون نفر جمعیت دارند، حال آن‌که تاکنون دیده نشده، دیده نمی‌شود و دیده نمی‌خواهد شد که یک استان یک‌ونیم میلیون سکنه داشته باشد. و بنابراین روایت، احمقانه به نظر می‌رسد که پترزبورگ پایتخت نیست. در نتیجه پتانسیل پترزبورگ پایتخت نباشد، پترزبورگی وجود ندارد و فقط به ظاهر موجود است.

به هر روی سدها پترزبورگ برای ما موجودیت دارد، بلکه حتی روی نقشه‌ها نیز به شکل دو دایره مربعی به هم با نقطه‌ای سیاه در مرکز نمایان است.

و از این نقطه هندسی شکل رسمی ده فاقد ابعاد است، پترزبورگ با نیروی تمام اعلام می‌کند که وجود دارد و از آن‌جا، از آن نقطه است که سیلاب شتاب‌زده صفحات چاپ‌شده سرزیر می‌شود، و از آن نقطه نامرئی است که تند و تند بخشنامه بیرون ریخته می‌شود...